

حسابداری بهای تمام شده

جلد اول

مؤلفان:

میرزا محمدی^۱

سجاد غلامی^۲ - مجتبی مرادپور^۳

۱- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهران

۲- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایوان غرب

۳- عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

سرشناسه	:	محمدي، ميرزا، ۱۳۵۷
شناسه افزوده	:	غلامی، سجاد ۱۳۶۳ - مرادپور، مجتبی، ۱۳۵۸.
عنوان و نام پدیدآور	:	حسابداری بهای تمام شده: ج ۱ / مولف میرزا محمدی، سجاد غلامی، مجتبی مرادپور.
مشخصات نشر	:	ایلام: جوهر حیات، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	ج ۱ - ۲۶۴ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۳۵۵-۷۶-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	حسابداری بهای تمام شده - آزمون ها و تمرین ها
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ HF ۵۶۸۶/ق۹م۳
رده بنده دیویی	:	۶۵۷/۱۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۲۸۱۵۳۳

حسابداری بهای تمام شده

جلد اول

مؤلفان	:	میرزا محمدی، سجاد غلامی، مجتبی مرادپور
ویراستار علمی:	:	حسین شیربندی، بهزاد لطیفیان، سمیه سارویی
ناشر	:	جوهر حیات
طراح جلد	:	قدرت ملکی
نوبت چاپ	:	اول - ۱۳۹۲
شمارگان	:	۲۰۰۰ جلد
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۳۵۵-۷۶-۴
قیمت	:	۹۵۰۰۰ ریال
نشانی	:	ایلام، بلوار دانشجو، روبروی دانشگاه پیام نور، مجتمع تجاری آریان
تلفن:	:	۲۲۳۸۸۴۶ (۰۸۴۱) همراه: ۰۹۱۸۳۴۲۱۹۵۱

تقدیم بہ: ہمسرم، یار صمیمی و جاودانہ ام۔

(مدی)

تقدیم بہ: ہمسرہ بربان و خداکارم کہ وجودش یاد دگر می است۔

(غلامی)

تقدیم بہ: حضور سبز زندہ یاد پدرم۔

(مراد پور)

۳۲	هزینه نیمه متغیر (Semi – variable cost)
۳۳	هزینه نیمه ثابت (Semi – fixed cost)
۳۴	مفروضات مربوط به رفتار هزینه
۳۴	طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس ارتباط با محصول
۳۵	اجزای هزینه‌های تولیدی (عوامل بهای تمام شده)
۳۸	طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس دیدگاه کنترلی
۳۹	طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس قابلیت استفاده در تصمیم‌گیری
۳۹	هزینه‌های مربوط و نامربوط
۳۹	طبقه‌بندی هزینه‌ها بر اساس ملاحظات اقتصادی
۴۰	طبقه‌بندی مؤسسات در ایران

فصل دوم: گزارش هزینه در مؤسسات تولیدی

۴۷	انواع موجودی‌ها در مؤسسات تولیدی
۴۹	گزارشات هزینه در مؤسسات تولیدی

فصل سوم: حسابداری هزینه‌های تولیدی

۷۰	الف) حسابداری مواد و بهای تمام شده آن
۷۱	ب) ثبت‌های مربوط به حقوق و دستمزد
۷۶	هزینه‌های جانبی حقوق و دستمزد
۷۷	حسابداری هزینه‌های جانبی مرتبط با دستمزد
۷۹	ج) ثبت‌های مربوط به سربار

فصل چهارم: تخصیص هزینه‌های سربار

۱۰۸	سربار مستقیم و سربار غیرمستقیم
۱۰۸	اهداف تخصیص بهای عوامل غیرمستقیم
۱۰۹	مبانی تخصیص هزینه‌های سربار ساخت

فرآیند تخصیص هزینه‌های سربار ساخت	۱۱۰
تخصیص اولیه سربار ساخت	۱۱۱
تخصیص ثانویه سربار ساخت	۱۱۲
تخصیص نهایی سربار	۱۱۶

فصل پنجم: تجزیه و تحلیل اضافه (کسر) جذب سربار

سربار جذب شده؛ جایگزین سربار واقعی	۱۳۱
مبنای جذب سربار	۱۳۲
سطوح فعالیت	۱۳۷
اضافه (کسر) جذب سربار	۱۴۱
انحراف هزینه سربار و انحراف ظرفیت سربار	۱۴۳
بستن حساب اضافه (کسر) جذب سربار	۱۴۶
بودجه‌ی قابل انعطاف سربار	۱۴۸

فصل ششم: هزینه‌یابی (متفاوت) سفارش کار

۱- سیستم هزینه‌یابی تاریخی (تحقیقی یا واقعی)	۱۶۱
۲- سیستم هزینه‌یابی عادی (نرمال)	۱۶۲
۳- سیستم هزینه‌یابی جذبی (ستی یا کامل)	۱۶۲
۴- سیستم هزینه‌یابی متغیر	۱۶۲
۵- سیستم هزینه‌یابی استاندارد	۱۶۲
۶- سیستم هزینه‌یابی ادواری	۱۶۳
۷- سیستم هزینه‌یابی دائمی	۱۶۳
۸- سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای: در فصل ۷ توضیح داده می‌شود.	۱۶۳
۹- سیستم هزینه‌یابی سفارش کار	۱۶۳
ویژگی‌های هزینه‌یابی سفارش کار	۱۶۴

کارت هزینه سفارش	۱۶۵
ثبت‌های روزنامه	۱۶۹
حسابداری ضایعات و محصولات قابل دوباره کاری در سیستم هزینه‌یابی سفارش کار	۱۷۴

فصل هفتم: هزینه‌یابی (یکسان) مرحله‌ای

تفاوت سیستم هزینه‌یابی سفارش کار و مرحله‌ای	۲۰۰
جریان گردش محصول	۲۰۳
حسابداری عوامل تولید در سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای	۲۰۴
اجرای سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای	۲۰۶
محاسبه‌ی بهای تمام شده هر واحد محصول به روش میانگین موزون	۲۱۷
محاسبه‌ی بهای تمام شده هر واحد محصول به روش فایفو	۲۲۰
تخصیص بهای عوامل به تولیدات در روش میانگین موزون	۲۲۳
تخصیص بهای عوامل به تولیدات در روش فایفو	۲۲۵
گزارش بهای تمام شده تولید در دوایر تولیدی به غیر از دایره تولیدی اول	۲۲۸
زائدات، ضایعات و آحاد قابل دوباره کاری در سیستم هزینه‌یابی مرحله‌ای	۲۳۵
نکات قابل توجه در مورد ضایعات عادی	۲۳۷
افزون مواد مستقیم در دوایری غیر از دایره اول	۲۴۳
سایر اطلاعات	۲۴۵
گزارش بهای تمام شده به روش لایفو	۲۴۸
فهرست منابع و مآخذ	۲۶۳

دیباچه

تحولات شگرف صنعتی و ظهور شرکت‌های بزرگ در دهه‌های اخیر، موجب گسترش سریع حسابداری در زمینه‌های مختلفی هم‌چون حسابداری صنعتی و دیگر حوزه‌های حسابداری شده است. امروزه حسابداری صنعتی در بنگاه‌های اقتصادی کشورهای صنعتی پیشرفته توانسته است، نقش کلیدی و ارزشمند خود را ایفا و توانایی‌های خود را در جهت نیل به اهداف سازمانی نمایان سازد.

در ایران نیز با قرار گرفتن در مرحله‌ی گذار از صنعتی شدن، هزینه‌یابی و کنترل هزینه‌ها اهمیت بیشتری یافته و با حرکت به سمت مدیریت علمی، بازار رقابتی و نیز روند فزاینده‌ی خصوصی‌سازی اهمیت اطلاعات در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌های اقتصادی بیش از پیش نمایان شده و نمود دیگری پیدا کرده است، و این در حالی است که بخش قابل توجهی از این اطلاعات، توسط سیستم حسابداری صنعتی تهیه و گزارش می‌شود.

با نمایان شدن نقش و اهمیت سیستم حسابداری صنعتی و احساس نیاز بیشتر واحدهای اقتصادی به آن، وجود بستر علمی لازم برای کاربرد عملی حسابداری صنعتی ضرورت بیشتری یافته و این احساس ضرورت ما را بر آن داشته که یک مجموعه کامل حسابداری صنعتی را به رشته تحریر در آوریم، تا بلکه توانسته باشیم بخشی از خلاء موجود در آموزش و دانش حسابداری صنعتی را برطرف نمائیم.

تدوین این کتاب مطابق سرفصل‌های "حسابداری صنعتی ۱" مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی بوده و سعی شده است، ضمن استفاده از جدیدترین منابع علمی منتشر شده در زمینه حسابداری صنعتی (بهای تمام شده) و بکارگیری استانداردهای مربوطه مطالب تا حد ممکن ساده و روان نگاشته شود.

کتاب حاضر در هفت فصل ارائه گردیده است و قابل تدریس در کلیه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی برای آموزش حسابداری صنعتی (۱) بوده و همچنین مورد استفاده پژوهش‌گران، علاقه‌مندان و کلیه دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی رشته‌های حسابداری، مدیریت، علوم اقتصادی و سایر رشته‌های مالی می‌باشد.

پرواضع است، کاستی‌های احتمالی، منحصرأ به مؤلفان مرتبط بوده، لذا، ضمن تقدیر و تشکر از خوانندگان محترم تقاضا می‌شود، هر گونه نظر و پیشنهاد خود را به آدرس پست الکترونیک me.mohamadi@yahoo.com ارسال نمایند. از مدیریت محترم انتشارات جوهر حیات که در چاپ این کتاب کمال همکاری را داشته‌اند، قدردانی می‌نمایم.

مؤلفان